

Projekt z dnia 21 kwietnia 2016 r.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾
z dnia 2016 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń
czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy²⁾

Na podstawie art. 228 § 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502, z późn. zm.³⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 czerwca 2014 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. poz. 817) w załączniku nr 2 „Wykaz wartości najwyższych dopuszczalnych natężeń fizycznych czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy” część E „Pola i promieniowanie elektromagnetyczne z zakresu częstotliwości 0 Hz – 300 GHz” otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2016 r.

**MINISTER RODZINY, PRACY I
POLITYKI SPOŁECZNEJ**

W porozumieniu:

MINISTER ZDROWIA

¹⁾ Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – praca, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. poz. 1905).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/35/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie minimalnych wymagań w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa dotyczących narażenia pracowników na zagrożenia spowodowane czynnikami fizycznymi (polami elektromagnetycznymi) (dwudziesta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) (Dz. Urz. UE L 179/1 z 29.6.2013) i uchylającej dyrektywę 2004/40/WE.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 1662 oraz z 2015 r. poz. 1066, 1220, 1224, 1240, 1268 i 1735.

ZASTĘPCA DYREKTORA

Departamentu Pracy

Ilwona Ziemińska
22.04.2016

I. Pole elektromagnetyczne

1. 1. Pole elektromagnetyczne, zwane dalej „polem-EM”, którego składowymi są pole elektryczne i pole magnetyczne, zwane dalej odpowiednio „polem-E” i „polem-M”, oznacza czynnik fizyczny w środowisku pracy w postaci pola lub promieniowania elektromagnetycznego o częstotliwości z zakresu 0 Hz – 300 GHz.

1. 2. Wielkościami fizycznymi charakteryzującymi pole-EM na potrzeby oceny ekspozycji lub narażenia w przestrzeni są:

E - natężenie pola-E – wielkość wektorowa charakteryzująca pole-E w określonym miejscu, wyrażona w voltach na metr [V/m].

Alternatywną wielkością charakteryzującą pole-E o częstotliwości $f < 5$ Hz jest ładunek elektryczny indukowany na ciele *Q*, wyrażony w kulombach [C].

H - natężenie pola-M – wielkość wektorowa charakteryzująca pole-M w określonym miejscu, wyrażona w amperach na metr [A/m].

Alternatywną wielkością charakteryzującą pole-M jest indukcja magnetyczna *B*, wyrażona w teslach [T].

f - częstotliwość – wielkość skalarna charakteryzująca okresową zmienność pola-EM w czasie, wyrażona w hercach [Hz].

2. Ustala się limity Interwencyjnych Poziomów Narazenia, zwane dalej „limitami IPN”, obowiązujące łącznie i podane w tabelach 13 i 14, jako:

- limity operacyjne: bazowe (IPNob), górne (IPNog) i dolne (IPNod),
- limity uzupełniające: pomocnicze (IPNp), szczytowe (IPNm) i miejscowe (IPNk).

3. Do limitów narażenia na pole-EM określonych w tabelach 13 i 14 zastosowano oznaczenia:

IPNob-E, IPNob-H - limity operacyjne bazowe, rozumiane jako poziom natężenia, odpowiednio pola-E i pola-M;

IPNog-E, IPNog-H - limity operacyjne górne, rozumiane jako poziom natężenia, odpowiednio pola-E i pola-M, określające górny limit pola-EM strefy zagrożenia;

IPNod-E, IPNod-H - limity operacyjne dolne, rozumiane jako poziom natężenia, odpowiednio pola-E i pola-M, określające dolny limit pola-EM strefy zagrożenia;

IPNp-E, IPNp-H - limity pomocnicze, rozumiane jako poziom natężenia, odpowiednio pola-E i pola-M, określające dolny limit pola-EM strefy pośredniej;

IPNm-E, IPNm-H - limity szczytowe, rozumiane jako poziom natężenia, odpowiednio pola-E i pola-M, określające limity dotyczące pola-EM modulowanego;

IPNk-H - limity miejscowe, rozumiane jako poziom natężenia pola-M, określający limit miejscowego narażenia kończyn.

4. W przestrzeni limity IPN dotyczą miar narażenia na pole-EM strefy bliskiej, określonych jako maksymalne miejscowe wartości natężenia pola-E i natężenia pola-M, uśrednionego w przestrzeni (10×10×10) cm, jako ekwiwalent wyniku pomiaru bezkierunkowego.

5. W dziedzinie czasu limity IPN dotyczą zróżnicowanych miar narażenia, określonych jako:

- wartość szczytowa (P) - maksymalna wartość chwilowa wybranego parametru charakteryzującego pole-EM w określonym miejscu w ciągu określonego przedziału czasu (T), w szczególności dla jednego okresu zmian harmonicznego pola-EM o częstotliwości $f=1/T$ wartość szczytowa natężenia pola $E(P)$ lub $H(P)$ jest równa amplitudzie odpowiednio natężenia pola-E (E_t) lub pola-M (H_t).
- wartość równoważna (WR) - wartość międzyszczytowa wybranego parametru charakteryzującego pole-EM, czyli różnica między maksymalną a minimalną wartością chwilową tego parametru w ciągu określonego przedziału czasu (T), podzielona przez $2\sqrt{2}$, w szczególności dla jednego okresu zmian harmonicznego pola-EM wartość równoważna natężenia pola $E(WR)$ lub $H(WR)$ jest równa jego wartości skutecznej (RMS).
- wartość skuteczna (RMS) - wartość wybranego parametru charakteryzującego pole-EM definiowana zgodnie z uśrednioną w czasie zależnością całkową, reprezentującą ekwiwalent ciepła wydzielonego podczas przepływu prądu, wyrażana liczbowo zależnością:

$$X_{RMS} = \sqrt{\frac{1}{T_{RMS}} \int_0^{T_{RMS}} x^2(t) dt}$$

gdzie:

$x(t)$ - moduł wartości chwilowej wybranego parametru charakteryzującego pole-EM w rozpatrywanym momencie czasu, t ,

T_{RMS} - przedział czasu, w którym obliczana jest wartość skuteczna; jeżeli $T_{RMS} = 1/f$, jest to okres zmian w czasie wartości chwilowej wybranego parametru. Dla pól harmonicznych wartość (RMS) równa jest wartości (P) podzielonej przez $\sqrt{2}$. Podczas oceny zagrożeń wynikających ze skutków termicznych oddziaływania pola-EM o częstotliwości z zakresu $100 \times 10^3 \text{ Hz} < f < 6 \times 10^9 \text{ Hz}$ przyjmuje się: $T_{RMS} = 6$ minut.

6.1. Pola-EM stref ochronnych, na podstawie wartości E i H w danym miejscu, określono następująco:

a) pola-EM strefy niebezpiecznej występuje, jeżeli:

$E > IPNog-E$ lub $H > IPNog-H$, albo

$E > IPNm-E$ lub $H > IPNm-H$, w przypadku pola-EM modulowanego.

b) strefa zagrożenia występuje, jeżeli:

$\{E > IPNod-E \text{ lub } H > IPNod-H\}$ i $\{E < IPNog-E \text{ i } H < IPNog-H\}$.

c) strefa pośrednia występuje, jeżeli:

$\{E > IPNp-E \text{ lub } H > IPNp-H\}$ i $\{E < IPNod-E \text{ i } H < IPNod-H\}$.

6.2. Pole-EM poza strefami ochronnymi określono jako pole-EM strefy bezpiecznej, występujące, jeżeli w danym miejscu: $E < IPNp-E$ i $H < IPNp-H$.

7. Wartości ładunku elektrycznego Q , o których mowa w uwadze 2 do tabeli 13, nie dotyczą oceny zagrożenia wynikającego z zapłonu atmosfer wybuchowych, w rozumieniu przepisów rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 8 lipca 2010 r. w sprawie minimalnych wymagań, dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, związanych z możliwością wystąpienia w miejscu pracy atmosfery wybuchowej (Dz. U. Nr 138, poz. 931).

8. Definicje pojęć stosowanych w odniesieniu do pola-EM oraz wymagania dotyczące oceny pola-EM i działań profilaktycznych w przypadku narażenia na pola-EM stref ochronnych określają przepisy rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia ... 2016 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach związanych z narażeniem na pole elektromagnetyczne (Dz. U. poz. ...).

TABELA 13. WARTOŚCI INTERWENCYJNYCH POZIOMÓW NARAŻENIA (IPN) DOTYCZĄCE NARAŻENIA NA POLE-E

Lp.	Częstotliwość	Limity IPN dotyczące natężenia pola-E ⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾				
	f	IPNog-E ⁽¹⁾	IPNob-E ⁽¹⁾	IPNod-E ⁽¹⁾	IPNp-E ⁽¹⁾	IPNm-E ⁽²⁾
	Hz	V/m (WR)	V/m (WR)	V/m (WR)	V/m (WR)	V/m (P)
	-1-	-2-	-3-	-4-	-5-	-6-
1	$f < 5$ (w tym pole elektrostatyczne) ²⁾	6×10^4	6×10^4	2×10^4	$1,5 \times 10^4$	Nie określono
2	$5 \leq f < 25$	2×10^4	2×10^4	$2 \times 10^4 / 3$	10^4	
3	$25 \leq f < 50$	2×10^4	$5 \times 10^3 / f$	$5 \times 10^3 / (3 \times f)$	10^4	
4	$50 \leq f < 100$	2×10^4	$5 \times 10^3 / f$	$5 \times 10^3 / (3 \times f)$	$5 \times 10^4 / f$	
5	$100 \leq f < 2,5 \times 10^5$	$2 \times 10^5 / f$	$5 \times 10^3 / f$	$5 \times 10^3 / (3 \times f)$	$5 \times 10^4 / f$	
6	$2,5 \times 10^5 \leq f < 3 \times 10^6$	8×10^2	2×10^2	$2 \times 10^2 / 3$	20	
7	$3 \times 10^6 \leq f < 10 \times 10^6$	$2,4 \times 10^0 / f$	$6 \times 10^0 / f$	$2 \times 10^0 / f$	7	2×10^2
8	$10 \times 10^6 \leq f < 100 \times 10^6$	$2,4 \times 10^0$	60	20	7	Nie określono
9	$100 \times 10^6 \leq f < 3 \times 10^9$	$2,4 \times 10^1$	60	20	7	$4,5 \times 10^1$
10	$3 \times 10^9 \leq f < 10 \times 10^9$	$2,4 \times 10^2$	60	20	7	$(3,2 + 4,3 \times f / 10^{10}) \times 10^1$
11	$10 \times 10^9 \leq f < 300 \times 10^9$	$2,4 \times 10^3$	60	20	7	$7,5 \times 10^1$

TABELA 14. WARTOŚCI INTERWENCYJNYCH POZIOMÓW NARAŻENIA (IPN) DOTYCZĄCE NARAŻENIA NA POLE-M

l.p.	Częstotliwość	Limity IPN dotyczące natężenie pola-M ^{1),2),4)}					
	f	IPNog-II ¹⁾	IPNob-II ¹⁾	IPNod-II ¹⁾	IPNp-II ¹⁾	IPNk-II ¹⁾	IPNm-II ¹⁾
	Hz	A/m	A/m	A/m	A/m	A/m	A/m
	-1-	(WR)	(WR)	(WR)	(WR)	(WR)	(P)
	-1-	-2-	-3-	-4-	-5-	-6-	-7-
1	$f < 5$ (w tym pole magnetoostatyczne) ⁴⁾	$3,2 \times 10^1$	$1,6 \times 10^1$	$2,4 \times 10^1$	4×10^2	8×10^5	Nie określono
2	$5 \leq f < 50$	$3,2 \times 10^1$	$1,6 \times 10^1$	$1,6 \times 10^1 / 3$	60	8×10^1	
3	$50 \leq f < 10^3$	$1,6 \times 10^1 / f$	$0,8 \times 10^1 / f$	$0,8 \times 10^1 / (3 \times f)$	$3 \times 10^1 / f$	$4 \times 10^5 / f$	
4	$10^3 \leq f < 20 \times 10^3$	$1,6 \times 10^1$	8×10^0	$8 \times 10^0 / 3$	3	4×10^1	
5	$20 \times 10^3 \leq f < 3 \times 10^6$	$3,2 \times 10^1 / f$	$1,6 \times 10^1 / f$	$1,6 \times 10^1 / (3 \times f)$	$6 \times 10^1 / f$	$8 \times 10^6 / f$	80
6	$3 \times 10^6 \leq f < 10 \times 10^6$	$3,2 \times 10^1 / f$	$1,6 \times 10^1 / f$	$1,6 \times 10^1 / (3 \times f)$	2×10^2	$8 \times 10^6 / f$	80
7	$10 \times 10^6 \leq f < 300 \times 10^6$	0,32	0,16	$0,16 / 3$	2×10^2	Nie określono	Nie określono

Objaśnienia do tabel 13 i 14:

¹⁾ Wartości IPNob, IPNog, IPNod, IPNp, IPNk, oznaczają wartości równoważne (WR) odnoszące się do przedziału czasu $T=1/f$.

²⁾ Alternatywnie stosuje się: IPNob-E = IPNog-E = 6×10^1 V/m i IPNob-Q = IPNog-Q = 7×10^3 C; IPNod-E = 2×10^1 V/m i IPNod-Q = $2,3 \times 10^3$ C; oraz IPNp-E = $1,5 \times 10^4$ V/m i IPNp-Q = $1,6 \times 10^7$ C.

³⁾ Wartości IPNm-E i IPNm-II określone dla pola-EM modulowanego, oznaczają wartości szczytowe (P) natężenia pola-E i natężenia pola-M, odnoszące się do przedziału czasu $T=1/f$ dla częstotliwości $f < 10 \times 10^6$ Hz, a odnoszące się do przedziału czasu T -dowolnie 6 min dla częstotliwości $f > 100 \times 10^6$ Hz.

⁴⁾ Alternatywnie stosuje się m.in: IPNog-II = $3,2 \times 10^1$ A/m i IPNog-B = 400 mT; IPNob-II = $1,6 \times 10^1$ A/m i IPNob-B = 200 mT; IPNod-II = $2,4 \times 10^1$ A/m i IPNod-B = 3 mT; IPNp-II = 4×10^1 A/m i IPNp-B = 0,5 mT oraz IPNk-II = 8×10^5 A/m i IPNk-B = 1 T.

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie ma na celu harmonizację wartości polskich limitów narażenia pracowników na pole elektromagnetyczne z wartościami określonymi w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/35/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie minimalnych wymagań w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa dotyczących narażenia pracowników na zagrożenia spowodowane czynnikami fizycznymi (polami elektromagnetycznymi) (dwudziesta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) (Dz. Urz. UE L 179/1 z 29.6.2013) i uchylającej dyrektywę 2004/40/WE. Termin transpozycji tej dyrektywy przez państwa członkowskie UE został wyznaczony do dnia 1 lipca 2016 r.

Obecny stan prawny

Zagrożenia elektromagnetyczne w środowisku pracy są obecnie objęte w Polsce nadzorem w ramach wymagań prawa pracy. Aktualne limity ekspozycji na pola i promieniowanie elektromagnetyczne z zakresu częstotliwości 0 Hz – 300 GHz (dalej określone jako „pole-EM”) obowiązują bez zmian od ich opracowania w 1999 r. na podstawie międzynarodowych wytycznych Międzynarodowej Komisji Ochrony przed Promieniowaniem Niejonizującym (ICNIRP) opublikowanych w 1998 r.

Limity te ustalone są w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 czerwca 2014 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. poz. 817) i dotyczą wartości natężenia pola elektrycznego (E), i natężenia pola magnetycznego (H), określanych w funkcji częstotliwości (f) jako NDN pola elektromagnetycznego. Terminologię oraz metody pomiarów i oceny ekspozycji określa powiązana z rozporządzeniem Polska Norma PN-T-06580:2002.

Zakres częstotliwości pola-EM objęty dyrektywą 2013/35/UE i rozporządzeniem jest jednakowy. Dyrektywa odwołuje się również do tych samych podstaw naukowych co polski NDN, tj. wytycznych ICNIRP, jednak wykorzystano przy jej opracowaniu zarówno wspomniane wytyczne z 1998 r., jak i ich częściową nowelizację (opublikowaną w okresie 2009-2014, na podstawie rozwoju wiedzy o oddziaływaniu pola-EM na organizm człowieka lub obiekty techniczne). Dyrektywa odsyła również wprost do tych wytycznych w zakresie metod oceny zagrożeń i interpretacji merytorycznej wymagań. Zatem, harmonizacja limitów narażenia z wymaganiami dyrektywy powinna uwzględniać również wszystkie wspomniane zalecenia ICNIRP.

Międzyresortowa Komisja do Spraw Najwyższych Dopuszczalnych Stężeń i Natężeń Czynników Szkodliwych dla Zdrowia w Środowisku Pracy przedłożyła Ministrowi Pracy i Polityki Społecznej wniosek nr 95 z dnia 17 lipca 2015 r., zawierający odpowiednie w tym zakresie propozycje zmian w części E załącznika nr 2 do wymienionego rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 czerwca 2014 r.

Pole elektromagnetyczne jako czynnik szkodliwy dla zdrowia w środowisku pracy

Pole-EM zaliczane jest do fizycznych czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy. Czynniki fizyczne charakteryzują się tym, że nie mają postaci materialnej, są natomiast przejawem procesów energetycznych zachodzących w środowisku. Narażenie na działanie czynnika fizycznego musi być z tego powodu ilościowo określone podczas jego działania. Po przerwaniu ekspozycji, w organizmie dostrzegalne są bowiem jedynie ewentualne biofizyczne skutki tego działania, brak zaś obecności samego czynnika.

Termin „pole-EM” oznacza: pola elektrostatyczne, pola magnetostatyczne, i zmienne w czasie pola elektryczne i magnetyczne o częstotliwości z zakresu $0 \leq f [\text{Hz}] < 300 \times 10^9$ (co odpowiada długości fali emitowanej $\omega \geq \lambda > 1 \text{ mm}$). Stosowane bywa również określenie promieniowanie elektromagnetyczne.

Pole-EM nie wywołuje jonizacji ośrodka, przez który przechodzi. Najistotniejszymi dla bezpieczeństwa i higieny pracy skutkami oddziaływania pola-EM na organizm człowieka i obiekty techniczne jest powstawanie (indukowanie) w nich potencjałów i prądów elektrycznych oraz ciepła. Przy typowych warunkach ekspozycji w miejscu pracy pole-EM nie jest bezpośrednio rejestrowane przez zmysły człowieka. W warunkach silnych narażeń, oddziaływanie pola-EM na elektryczne procesy funkcjonowania narządów zmysłów lub oddziaływanie termiczne mogą objawiać się zaburzeniami funkcjonowania narządów zmysłów – wrażeniami wzrokowymi, słuchowymi, smakowymi, czuciowymi, zakłóceniami równowagi, itd. Natomiast niezależnie od nich przy silnych narażeniach możliwe są poparzenia, powierzchni ciała lub organów wewnętrznych, a dla narażeń przewlekłych oddziaływanie pola-EM zaliczono do czynników prawdopodobnie rakotwórczych dla ludzi (wg klasyfikacji Międzynarodowej Agencji Badań nad Rakiem, IARC) oraz sprzyjających rozwojowi chorób przewlekłych układu nerwowego i sercowo-naczyniowego.

Źródłami pola-EM są m.in.:

- elektroenergetyczne urządzenia przesyłowo-rozdzielcze oraz elektryczne instalacje zasilające i elektrolityczne,
- terapeutyczny i diagnostyczny sprzęt medyczny, taki jak: diatermie fizykoterapeutyczne i elektrochirurgiczne oraz skanery rezonansu magnetycznego,
- przemysłowe urządzenia elektrotermiczne, takie jak: piece i nagrzewnice indukcyjne, zgrzewarki rezystancyjne i dielektryczne oraz piece mikrofalowe,
- urządzenia radionadawcze, takie jak: anteny radiowe i telewizyjne, stacje bazowych telefonii komórkowej, systemy radarowe, mobilne terminale wykorzystujące łączność bezprzewodową, w tym telefony komórkowe i bezprzewodowe.

Skutkiem masowego wykorzystywania wspomnianych urządzeń i instalacji jest powszechna ekspozycja ludności i pracowników na pole-EM. Przy czym skalę narażeń w środowisku pracy, istotnie silniejszych od ekspozycji ludności, szacuje się na ponad 100 tys.

Badania pola-EM w środowisku pracy są prowadzone w celu zidentyfikowania źródeł pola-EM stanowiących potencjalne zagrożenie. Badania te prowadzi się, wykonując pomiary

lub obliczenia parametrów pola-EM oddziałującego na ludzi i obiekty techniczne znajdujące się w środowisku pracy. Badania i pomiary środowiskowe dotyczące ekspozycji na pole-EM muszą być wykonywane podczas ekspozycji lub w warunkach jednoznacznie odtwarzających rzeczywistą charakterystykę tej ekspozycji - z zachowaniem rozkładu (dynamiki zmian) w czasie i przestrzeni, zarówno w odniesieniu do przestrzeni pracy, jak i ciała eksponowanego pracownika.

Struktura wymagań dyrektywy 2013/35/UE

Zgodnie z wymaganiami dyrektywy zakres działań profilaktycznych powinien zapewnić eliminację lub ograniczanie złożonych zagrożeń wynikających z:

- 1) bezpośrednich skutków biofizycznych oddziaływania pola-EM na organizm człowieka;
- 2) pośrednich skutków oddziaływania pola-EM na inne obiekty lub układ człowiek-obiekt techniczny.

Jako nieprzekraczalne limity dotyczące poziomu zagrożeń bezpośrednich w dyrektywie 2013/35/UE określono Graniczne Poziomy Oddziaływania (GPO). Limity GPO oznaczają wartości miar odnoszących się do natychmiastowych i ostrych biofizycznych skutków oddziaływania pola-EM w organizmie. Ponieważ miary skutków bezpośredniego oddziaływania dotyczą elektrodynamicznych skutków narażenia w organizmie, to nie ma środków technicznych do ich kontroli przy źródłach pola-EM znajdujących się w środowisku pracy.

W dyrektywie 2013/35/UE, podobnie jak w zaleceniach międzynarodowych (ICNIRP), określono więc dodatkowo zbiór operacyjnych miar, których wartości można zmierzyć w środowisku pracy. Limity określone dla tych miar, wyznaczono tak, aby w najgorszych warunkach (tj. przy najsilniejszym sprzężeniu pola-EM z eksponowanymi obiektami i ciałem pracującego) zapewniały dotrzymanie limitów GPO. Operacyjne miary narażenia określono jako Interwencyjne Poziomy Narażenia (IPN) w celu uproszczenia procesu wykazywania zgodności warunków ekspozycji na pole-EM w przestrzeni pracy z odpowiednimi limitami GPO. W konsekwencji, podczas ekspozycji w rzeczywistych warunkach, kiedy sprzężenie pola-EM z obiektami i ciałem pracującego jest słabsze, przy narażeniu przekraczającym limity IPN, nadal mogą być dotrzymane limity GPO. Natomiast zagrożenia wynikające z pośredniego oddziaływania występują również w polach-EM słabszych od IPN.

Zależne od częstotliwości pola-EM limity IPN określono dla natężenia pola elektrycznego (E) i natężenia pola magnetycznego (H), dla którego alternatywą jest indukcja magnetyczna (B). Wielkości te powinny charakteryzować pole-EM w przestrzeni pracy, niezaburzone przez obecność ludzi i sprzętu pomiarowego. Są to parametry możliwe do zmierzenia w warunkach terenowych. Oprócz limitów IPN określonych bezpośrednio jako pochodne do limitów GPO, w dyrektywie podano również limity uzupełniające IPN określone ze względu na wybrane zagrożenia pośrednie – np. ze względu na zagrożenia balistyczne lub zagrożenia dla użytkowników implantów medycznych. Takie IPN mają wartości znacznie mniejsze od podstawowych limitów IPN i nie obejmują wszystkich rodzajów zagrożeń pośrednich. Dyrektywa w tym kontekście odsyła m.in. do zaleceń ICNIRP lub ogólnie do

innych uregulowań, odnoszących się np. do ochrony ludności przed zagrożeniami elektromagnetycznymi.

Proponowane regulacje

Z określonych w dyrektywie 2013/35/UE limitów określonych ze względu na ocenę zagrożeń elektromagnetycznych, jedynie limity IPN dotyczą parametrów, które odnoszą się do charakterystyki środowiska pracy i mogą być powiązane z limitami określonymi w rozporządzeniu w sprawie NDSiN.

W związku z powyższym proponuje się wprowadzenie zmian w części E załącznika nr 2 rozporządzenia w sprawie NDSiN (wprowadzające wybrane postanowienia dyrektywy 2013/35/UE do prawa krajowego), które dostosują operacyjne limity odnoszące się do poziomu ekspozycji na pole-EM (NDN pola-EM) w miejscu pracy do wymagań dyrektywy, odnoszących się do konieczności zapewnienia adekwatnych do poziomu narażenia na pole-EM działań profilaktycznych celem eliminacji lub ograniczenia bezpośrednich (ocenianych poprzez miary GPO) oraz pośrednich (odzwierciedlonych tylko fragmentarycznie w limitach IPN) zagrożeń elektromagnetycznych. Wartości te pełnią analogiczną funkcję do operacyjnych limitów IPN, opracowanych dla oceny poziomu narażenia w miejscu pracy i określania zakresu niezbędnych działań profilaktycznych. Proponowana nowelizacja zapewnienia poziom ochrony pracujących odpowiedni do zróżnicowanych zagrożeń elektromagnetycznych, poprzez dostosowanie systemu profilaktyki zagrożeń elektromagnetycznych, określonego w aktualnych wymaganiach prawa pracy w Polsce jako strefy ochronne pola-EM, zdefiniowane przez wartości graniczne określone w rozporządzeniu w sprawie NDSiN.

Strefami ochronnymi określono przestrzeń w otoczeniu źródeł pola-EM, w której konieczne są działania profilaktyczne ze względu na występujące tam bezpośrednio lub pośrednio zagrożenia elektromagnetyczne, wyróżniając:

a) pola-EM stref niebezpiecznej – w której narażenie pracujących jest zabronione, w ramach codziennej praktyki, ponieważ wysokość poziomu narażenia wskazuje na możliwe przekroczenie limitów GPO,

b) pola-EM strefy zagrożenia – o poziomie narażenia, przy którym zgodność z limitami GPO może być wątpliwa, konieczne jest więc wdrożenie działań profilaktycznych zapewniających ochronę przed zagrożeniami bezpośrednimi (m.in. szczegółowa ocena parametrów ekspozycji w dziedzinie czasu i przestrzeni) i zagrożeniami pośrednimi,

c) pola-EM strefy pośredniej – w której narażenie pracujących jest dopuszczalne pod warunkiem stosowania działań profilaktycznych ze względu na pośrednie skutki narażenia, natomiast można przyjąć dotrzymanie limitów GPO.

Aktualnie obowiązujące zasady przebywania w polu-EM stref ochronnych odpowiadają zatem celom profilaktyki zagrożeń, stawianym obecnie przez dyrektywę 2013/35/UE. Jednakże, w związku ze stopniowym rozwojem wiedzy naukowej na temat zagrożeń, ich skutków dla bezpieczeństwa i zdrowia pracujących oraz metod oceny, wskazana jest pewna korekta wartości liczbowych natężeń pola elektrycznego i magnetycznego, określających wartości graniczne poszczególnych stref. Wskazane jest również dostosowanie

terminologii dotyczącej zagrożeń elektromagnetycznych w prawie pracy do struktury wymagań transponowanej dyrektywy.

Cele te spełnia proponowane wprowadzenie do rozporządzenia w sprawie NDSiN wartości operacyjnych i uzupełniających limitów IPN dotyczących natężenia pola elektrycznego i natężenia pola magnetycznego, zróżnicowanych w funkcji częstotliwości pola-EM. Z alternatywnych miar ekspozycji na pole magnetyczne (natężenie pola magnetycznego H i indukcja magnetyczna B) wybrano natężenie pola magnetycznego, stosowane dotychczas w polskim prawie pracy.

Wartości proponowane jako graniczne dla strefy zagrożenia utworzone zostały jako pochodne do odpowiednich dolnych limitów IPN (określonych w dyrektywie, a w rozporządzeniu nazwanych IPN operacyjny bazowy, IPNob), aby odzwierciedlić realny poziom niepewności oceny warunków narażenia pracowników na pola-EM. Górna granica strefy zagrożenia (limity IPNog), odzwierciedla wspomnianą niepewność oraz złożoność mechanizmów oddziaływania elektrodynamicznego w przestrzeni pracy w układzie „Źródło pola – pracujący – obiekty materialne”. W realnych warunkach oddziaływania pola-EM na pracujących, w pewnym zakresie narażeń przekraczających limity IPNob nadal dotrzymane są limity GPO (w szczególności kiedy narażenie jest miejscowe i dotyczy np. kończyn, co uwzględniono uzupełniającymi limitami narażenia kończyn IPNk). Omówione zasady wykonania oceny narażenia oraz działań profilaktycznych, zapewniają spełnienie wymagań dyrektywy dotyczących limitów narażenia i poziomu ochrony pracowników przed zagrożeniami elektromagnetycznymi, pod warunkiem stosowania wymagań dotyczących ocenianych parametrów narażenia i metod tej oceny, określonych w projekcie rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy narażeniu na pole elektromagnetyczne, które wdroży wymagania określone w dyrektywie w odniesieniu do systemu działań profilaktycznych i kontroli środowiska pracy ze względu na ochronę przed zagrożeniami elektromagnetycznymi.

Limity wartości granicznych pola-EM stref ochronnych podane jako wartości IPN operacyjne i uzupełniające skorygowano w stosunku do aktualnych limitów NDN pola-EM w zakresie:

1) wartości natężeń pól elektrycznych i magnetycznych dla górnej granicy strefy zagrożenia – ponieważ określono je przy zachowaniu stałej proporcji do odpowiednich wartości IPN operacyjnych bazowych; proponowane wartości są zbliżone do aktualnych limitów rozgraniczających strefę zagrożenia od niebezpiecznej.

2) wartości natężeń pól elektrycznych i magnetycznych dla dolnej granicy strefy pośredniej – ponieważ proponowane wartości zapewniają pełną harmonizację z limitami ochrony ludności, są one zbliżone do aktualnych limitów rozgraniczających strefę pośrednią od bezpiecznej – proponowana pełna harmonizacja umożliwi użytkownikom źródeł pola-EM korzystanie z dokumentacji opracowanej na potrzeby wykazania zgodności z wymaganiami prawa ochrony środowiska również w zakresie wymagań prawa pracy.

3) limitów pola magnetostaticznego - zharmonizowano wartości graniczne strefy pośredniej z wartościami IPN dotyczącymi zagrożeń balistycznych i ochrony użytkowników

implantów kardiologicznych, a wartości graniczne strefy zagrożenia z limitami dotyczącymi poruszania się w polach magnetostatycznych – proponowane wartości graniczne strefy pośredniej są zbliżone do aktualnych, natomiast wartości graniczne strefy zagrożenia odpowiadają najnowszym zaleceniom ICNIRP'2014 uwzględniającym zagrożenia związane z oddziaływaniem pola magnetostatycznego na poruszającego się pracującego.

4) limitów dotyczących pola magnetycznego wielkiej częstotliwości – proponowane wartości zostały obniżone w stosunku do aktualnych ponieważ limity z dyrektywy 2013/35/UE, które są znacznie niższe w tym zakresie częstotliwości, zostały opracowane na podstawie nowszych danych naukowych, niż wykorzystane przy opracowywaniu obowiązującego rozporządzenia w sprawie NDSiN.

Pozostałe wymagania związane z implementacją dyrektywy 2013/35/UE określa projektowane rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach związanych z narażeniem na pole elektromagnetyczne.

Projekt jest zgodny z prawem UE.

Projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. poz. 979) oraz na stronie internetowej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.).

<p>Nazwa projektu Projekt rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zmieniającego rozporządzenie w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwo Zdrowia</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Stanisław Szwed, Sekretarz Stanu w MRPiPS</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Andrzej Muszel, główny specjalista w Departamencie Prawa Pracy w MRPiPS, tel.: 22 661 17 15, e-mail: andrzej.muszel@mrpips.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 21 kwietnia 2016 r.</p> <p>Źródło: dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/35/UE z dnia 26 czerwca 2013 r.</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych MRPiPS poz. 7</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Ochronne limity ekspozycji na pola i promieniowanie elektromagnetyczne z zakresu częstotliwości 0 Hz – 300 GHz (dalej „pola-EM”) opracowano w Polsce w 1999 r. w oparciu o wytyczne Międzynarodowej Komisji Ochrony przed Promieniowaniem Niejonizującym (ICNIRP) opublikowane w 1998 r. Wartości najwyższych dopuszczalnych natężeń (NDN) uregulowane są w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 czerwca 2014 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. poz. 817). Terminologię oraz metody pomiarów i oceny ekspozycji określa Polska Norma PN-T-06580:2002. Konieczna jest harmonizacja polskich wartości normatywnych NDN z wartościami Interwencyjnych Poziomów Narazenia (IPN) określonymi w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/35/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie minimalnych wymagań w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa dotyczących narażenia pracowników na zagrożenia spowodowane czynnikami fizycznymi (polami elektromagnetycznymi) (dwudziesta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EEG) (Dz. Urz. UE L 179/I z 29.6.2013) i uchylającej dyrektywę 2004/40/WE.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Nie jest możliwe rozwiązanie problemu poprzez działania pozalegisłacyjne. Z uwagi na fakt, że przedmiotowa materia jest uregulowana w akcie prawnym, rekomendowanym rozwiązaniem jest nowelizacja rozporządzenia. W projekcie rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zmieniającego rozporządzenie w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy dokonywana jest zmiana załącznika nr 2 „Wykaz wartości najwyższych dopuszczalnych natężeń fizycznych czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy” część E „Pola i promieniowanie elektromagnetyczne z zakresu częstotliwości 0 Hz – 300 GHz”. Proponowana zmiana doprowadzi do harmonizacji wartości NDN z wprowadzanymi dyrektywą 2013/35/UE wartościami IPN.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Termin transpozycji dyrektywy 2013/35/UE przez państwa członkowskie UE został wyznaczony do dnia 1 lipca 2016 r.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Pracodawcy	Szacunkowo ponad 10 tys. przedsiębiorstw w różnych sektorach gospodarki	Szacunki na podstawie danych z nadzoru higienicznego Państwowej Inspekcji Sanitarnej – na podstawie liczby pomiarów wykonywanych w przedsiębiorstwach. Brak danych statystycznych, ponieważ źródła pól nie podlegają obowiązkowi rejestracji (poza wybranymi przypadkami dotyczącymi emisji pola-EM do środowiska).	Projektowana zmiana przepisów nie wpłynie na zakres wymagań prawa pracy w stosunku do pracodawców.
Pracownicy	Szacunkowo ponad 100 tys. narażonych na	Szacunki na podstawie danych z nadzoru higienicznego	Przepisy projektowanego rozporządzenia zmieniającego

	pola-EM	Państwowej Inspekcji Sanitarnej – na podstawie liczby stanowisk pracy objętych pomiarami w przedsiębiorstwach. Sprawozdania GUS o warunkach pracy Z-10 nie są reprezentatywne, ponieważ nie dotyczą najmniejszych przedsiębiorstw (obowiązują przy zatrudnianiu powyżej 10 pracowników) oraz nie obejmują pracujących wykonujących prace na innej podstawie niż stosunek pracy.	pozostaną bez wpływu na poziom ochrony pracowników przed polami-EM. Projektowana zmiana utrzymuje poziom bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia, wymagany zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami prawa pracy, poprzez zachowanie systemu stref ochronnych i wykorzystanie go do realizacji wymagań wdrażanej dyrektywy.
--	---------	---	--

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projektowane rozporządzenie zostało przesłane do zaopiniowania przez następujących partnerów społecznych, w trybie przepisów ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1881) oraz ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2015 r. poz. 2029): NSZZ „Solidarność”, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, Forum Związków Zawodowych, Związek Pracodawców Business Centre Club, Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej, Konfederację Lewiatan, Związek Rzemiosła Polskiego.

Ponadto projekt został skierowany do zaopiniowania przez Radę Dialogu Społecznego na podstawie art. 5 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2015 r. poz. 1240).

Projekt został także przesłany do konsultacji publicznych następującym organizacjom: Krajowej Izbie Gospodarczej, Federacji Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie”, Fundacji Małych i Średnich Przedsiębiorstw, Stowarzyszeniu Ochrony Pracy, Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Pracowników Służby BHP.

Ze względu na przedmiot regulacji, projekt został przekazany do opinii Głównego Inspektora Pracy, Głównego Inspektora Sanitarnego, Głównego Inspektora Sanitarnego Wojska Polskiego, Głównego Inspektora Sanitarnego MSW, Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego, Centralnego Instytutu Ochrony Pracy-PIB, Instytutu Medycyny Pracy, Wojskowego Instytutu Higieny i Epidemiologii oraz Laboratorium Wzorców i Metrologii Pola Elektromagnetycznego Politechniki Wrocławskiej.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), projekt został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozporządzenie nie spowoduje skutków dla sektora finansów publicznych i jednostek samorządu terytorialnego.
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Czas w latach od wejścia w życie zmian		Skutki						Łącznie (0-10)
		0	1	2	3	5	10	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Aktualnie obowiązujące zasady przebywania w polu-EM stref ochronnych odpowiadają generalnie celom profilaktyki zagrożeń elektromagnetycznych, stawianym przez dyrektywę 2013/35/UE – i w rozporządzeniu zmieniającym zostają utrzymane. Jednakże, w związku ze stopniowym rozwojem wiedzy naukowej na temat zagrożeń, ich skutków dla bezpieczeństwa i zdrowia pracujących oraz metod oceny, wskazana jest pewna korekta wartości liczbowych natężeń pola-E i pola-M, określających wartości graniczne poszczególnych stref. Limity wartości granicznych pola-EM stref ochronnych, podane jako wartości IPN operacyjne i uzupełniające (IPNo, IPNu), skorygowano w stosunku do aktualnych limitów NDN pola-EM w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wartości natężeń pół-E i pół-M dla dolnej granicy strefy niebezpiecznej, ponieważ określono je przy zachowaniu stałej proporcji do odpowiednich wartości IPN operacyjnych bazowych (IPNoB). Proponowane wartości są zbliżone do aktualnych limitów rozgraniczających strefę zagrożenia od niebezpiecznej. – wartości natężeń pół-E i pół-M dla dolnej granicy strefy pośredniej, ponieważ proponowane wartości zapewniają pełną harmonizację z limitami ochrony ludności, co umożliwi korzystanie użytkownikom źródeł pola-EM z dokumentacji opracowanej na potrzeby wykazania zgodności z wymaganiami prawa ochrony środowiska również w zakresie wymagań prawa pracy. Proponowane wartości są zbliżone do aktualnych limitów rozgraniczających strefę pośrednią od bezpiecznej. – limitów pola magnetostatycznego - zharmonizowano wartości graniczne strefy pośredniej z wartościami IPN dotyczącymi zagrożeń balistycznych i ochrony użytkowników implantów kardiologicznych, a wartości graniczne strefy zagrożenia z limitami dotyczącymi poruszania się w polach magnetostatycznych. Proponowane wartości graniczne strefy pośredniej są zbliżone do aktualnych, natomiast wartości graniczne strefy zagrożenia odpowiadają najnowszemu zaleceniu ICNIRP'2014 uwzględniającym zagrożenia związane z oddziaływaniem pola magnetostatycznego na poruszającego się pracującego. – limitów dotyczących pola-M wielkiej częstotliwości – proponowane wartości zostały obniżone w stosunku do aktualnych, ponieważ znacznie niższe limity z dyrektywy 2013/35/UE oparto na nowszych danych naukowych, niż wykorzystane przy opracowywaniu zmienianego rozporządzenia w sprawie NDSiN. <p>Jednoznaczna ocena ww. zmian nie jest możliwa z uwagi na brak międzynarodowych danych</p>
--	---

statystycznych oraz różnokierunkowe oddziaływanie (np. harmonizacja limitów środowiskowych i prawa pracy). Zmiany wartości limitów w większości przypadków są na tyle małe, że nie wykraczają poza zakres niepewności pomiarów, wykonywanych ze względu na kontrolę poziomu narazenia, i nie będą miały istotnego wpływu na wyniki oceny zagrożeń w miejscu pracy i na częstotliwość wykonywania pomiarów oraz zakres działań profilaktycznych, a więc i na koszty pracodawców. Jedynie znaczące obniżenie limitów, dotyczące pola-M wielkiej częstotliwości, ma znikome znaczenie praktyczne, gdyż w tym zakresie częstotliwości nie są w kraju eksploatowane urządzenia wysokoprądowe, emitujące w sposób ciągły w czasie silne pola-M. Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Częściowo wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz: Projekt co do zasady nie wprowadza obciążeń regulacyjnych.

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne:

demografia
 mienie państwowe

informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

Projektowane przepisy zachowują poziom bezpieczeństwa pracy i ochronę zdrowia pracujących, wynikający z aktualnie obowiązujących przepisów prawa pracy, w tym ochronę kobiet w ciąży oraz młodocianych.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Planuje się wejście w życie projektowanej nowelizacji z dniem 1 lipca 2016 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie przewiduje się ewaluacji efektów projektu ze względu na prawno-legislacyjny i techniczny charakter projektowanych zmian.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Nie dotyczy